

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні: 23-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

11.

Всеволод Петрів,
ген.-штабу генерал-хорунжий.

Але змивалися часи, а з ними і спира театр. Приватна кишеня не могла піддержати порівня з потребами, недобори росли, а фреквенція падала. Загальна економічна криза витиснула і на театр своє цятко. Попадки театру по міських більших містах Галичини не принесли сподіваного матеріального успіху. Дійшло зрештє до того, що управа вирішила: Нехай театр зречеться субвенції міста Станіславова і Львова на побирання давних днів, а сате буде міг грати далі. Ід старою фірмою, себто театру ім. Тобілевича. Прити театру не погодилися на такі умовини, бо виступи театру не годилися на такі умовини. Вони зрештє не годилися ім голодуючої смерті. Вони зрештє не годилися ім голодуючої смерті. Вони зрештє не годилися ім голодуючої смерті.

Львівської субвенції), маючи надію на субвенцію Львова і концесію театральної кооперації.

Фактом є, що б. театр ім. Тобілевича, одинокий, що може як-так репрезентувати українське театральне мистецтво в Галичині. Там зібраних крамів артисти, що дають запоруку відповідного мистецького рівня театральних вистав. Але цей театр уже не бореться з недостатками, а просто стоїть над берегом матеріальної руїни. Коли суспільність не прийде йому з поміччю, то він розсиплеться, як розсипалося вже багато добрих труп.

Рятунок для цього театру уявляю собі в той спосіб:

1) Кооператива „Український Театр“ у Львові бере його в свою опіку.

2) Заснує спеціальний фонд „Живого Театру“.

3) Попросить українську пресу живіше зацікавитися театром і допомогти йому радами та рекламою.

Скаже хтось: Кооператива Укр. Театр у Львові має в першу чергу збирати фонди на будівлю театру. Так, але тільки в першу чергу, бо друге її завдання — оживити театральне життя. Це багато ближче і — нікуди правди діти — реальніше завдання мусить кооператива виконувати, коли не хоче сісти на зібраних грошах і ждати терпеливо на дальші жертви.

Фонд „Живого Театру“ уявляю собі так:

Вірю, що в Галичині є ще багато прихильників і любителів української сцени. Це ті, які пам'ятають світлі часи передвоєнного театру „Бесіди“ і хотіли б, щоб і тепер було щось путнього. Нічого путнього без грошей не може бути, тому не один жертвував би гріш на цю ціль. Артисти театру мали б за обов'язок зводити в цілім краю таких прихильників. Вони возили б зі собою книгу прихильників „Живого Театру“, де вписували б усіх, хто декларував би якусь суму. Найліпше, щоб це був місячний податок. У кожній місцевості був би уповноважений до збирання жертв. Гроші йшли б до театральної Кооперативи у Львові, а вона видавала б їх на театр. Так можна би підтримати театр, подбати за репертуар та гардеробу.

Одною з дуже важких причин занепаду нашого театру є брак репертуару. Не якогонебудь, а відповідного до обставин і часів. Навіть старі пєси, головне побутові, не можуть дочекатися якоїсь нової постановки, якогось нового сценічного помислу і — кінцевого скорочення. Наприклад капітальне „Он не ходи Грицю“ аж прощитися, щоб його пристосувати до нинішніх умов, вичеркнувши не тільки довжелезні монологи, але й цілі сцени.

З нових оригінальних творів нічого театр не зискав. Нагороджений „Дон Кіхот в Етегайму“ Галана скінчив скоростійною смертю. В останніх часах навіть його іскри викинув з гробу Іван Крушельницький, доказуючи, що Галан сильно запозичився в німецького драматурга Верфеля.

Не припускаю, щоб на західних землях не знайшовся гурт боляк пересічених драматургів, які давали б дві-три пєси на рік. Але сумний стан театрів і безвиглядність гонорару не дозволяє їм пускатися на драматичну творчість. І в цім напрямі можна багато поправити конкурсами та забезпеченням процентів від вистав.

Переклади з чужих літератур не представляють ніяких труднощів. Треба тільки сказати: „Перекладіть мені це або те, а я вам дам стільки і стільки!“ І в цім випадку винагорода за переклад може бути получена з відсотками при виставах. Добре підібрана річ, багато разів їде, то й заплата може бути більша.

Коли театр буде мати заповнену матеріальну підмогу і відповідний репертуар, тоді можемо від нього вимагати максимального зусилля. А при максимальнім зусиллі ті артисти, які нині гуртуються в б. театрі ім. Тобілевича зможуть задовольнити і найвибагливіших.

Театральну романтику ледви чи можна вже воскресити, але загальну прихильність і любов можна пробудити та підтримати, коли цього буде бажати більше людей доброї волі.

Роман Купчинський.

у доростаючої молоді має великий успіх скандальна природної гіркої жоді „Franciszka Józef“ по ранку, вона прочиняє яроу і поправляє шапонок і книжки у дівчат і хлопців. Домогатися в ант. і дрог

Справа припинення зброєнь.

Генеральний секретар Союзу Народів переслав усім урядам, запрошеним на роззбройну конференцію, звіти й резолюції в справі збройного роззему, прийняті в днях 29. і 30. вересня Союзом Народів. Уряди мають до 1. листопада повідомити генерального секретаря, чи схильні прийняти на один рік збройний роззем.

Свята „Рідної Школи“.

БУЧАЧ.

Заходом місцевого кружка „Рідної Школи“ відбулось у нас дня 20. вересня ц. р. на подвір'ю монастиря оо. Василіян ювілейне свято з нагоди 50-літнього існування „Рідної Школи“. Свято відкрив голова кружка д-р Михайло Гринів, відтак дир. Даниш передав привіт від Гол. Т-ва „Рідна Школа“. Потім слідували дальші точки програми, а саме: виступи хору при читальні в Жизномирі, оркестри василіянських учеників, деклямація „Народе мій“, реферат: „50-літній ювілей „Рідної Школи“, хор при церкві оо. Василіян і деклямації та вправи дітей із захоронки СС. Василіян. Хор із Жизномира під управою п. Миколи Дудлія відспівав шість народних пісень. Хоч у хорі співало всього 14 осіб, хор і добором голосів і доброю технікою, якої побажатиб не одному міському хорові, виявився зі своїх завдань якнайкраще, викликаючи в очарованій публіки негломонні оплески та побажання тут. громадянства, щоб загостив з концертом до Бучача. Оркестрою василіянських учеників диригував о. Борса ЧСВВ. і вона відіграла три музичні твори укладу самого таки диригента. Хоч гераз доводилось нам слухати тої милої оркестри, то ніколи вона не викликала на нас такого захоплюючого враження, як саме на цім святі. Діти із захоронки СС. Василіян своїми деклямаціями та вправами викликали у публіки теж велике захоплення. 4-літня Калина Винницька своєю деклямацією „Розрита могила“ започаткувала цілу низку милих несподіванок. Дальші деклямації таких-же малолітніх дітей, перемішувані вправами, публіці незвичайно подобалися. Велика подяка належить СС. Василіянкам за їх працю, вложену у вишколення та науку тої дитвори. Родичі тих дітей можуть бути певні, що вплив чужої їм школи не викоринить з молоденьких сердець дітей виціпленої в них глибокої любові до всього, що рідне. Свято було призначене в першу чергу для населення нашого повіту, однак не погода була причиною того, що воно не взяло в нім поміт-

нішої участі. Однак ніяк не можна оправдати обоятності до свята місцевого міщанства та інтелігенції, котрі у 75 проц. на святі не явилися. Оса.

НИЖНІВ.

Заходами читальні „Просвіти“ в Нижній відсвяткувало українське громадянство Нижня і околиці ювілей 50-літньої праці „Рідної Школи“. Свято влаштовано дня 23. серпня ц. р., а зложилися на нього святочна академія і концерт при участі трьох хорів: з Братишова, Антонівки і самого Нижня. Програма свята була дуже богата і різнородна, а саме: 1) Воробкевича: „Задзвенімо“ — виконали залучені хори; 2) Шевченка: „Сонце заходить“ — муж. хор; 3) Гайворонського: „Ой нагнувся дуб високий“ — муж. хор Нижня; 4) Шевченка: „Учтитеся, брати мої“ — віддеклямувала Ірина Солонина; 5) Вязанка пісень — сольо на чельо виконала п. Рибчин Михайло; 6) Вязанка пісень — в супроводі гітари виконав Головатий Михайло; 7) Купчинського: „Накрила нічка“ — муж. хор; 8) Людкевича: „Ой морозе“ — муж. хор Братишів; 9) Нар. пісні: „Ой летіла горлиця“, „Ой там за Дунаєм“ та „Ой чия то черешенька“ — муж. хор. Антонівка, 10) Олеся: „Сонце на обрії“ — віддеклямувала п. Славка Дольна, 11) Ніщинського: „Закувала та сива зазуля і Лепкого: „Журавлі“ — муж. хор, Нижня, 12) Шевченка-Лисенка: „Гетьмани“ — сольо Рибчин Михайло в супроводі гітари Михайла Головатого, 13) Гайворонського: „Через балку летить галка“ і „Пасла дівка лебеді“ — залучені хори Братишів і Антонівка, 14) Гайворонського: „Слава, слава отамане“ і „Ой у лузі червона калина“ — залучені хори. Окрім того на бажання публіки хор Нижня відспівав ще Гайворонського: „Ой впає стрілець“, а п. Михайло Головатий при гітарі „Пісне моя“. Відповідну святочну ювілейну промову виголосив д-р В. Прокопів. Вєсь дохід з академії і концерту відіслано до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові.

Зміни в Радянськiм Союзi.

Нижче наведені інформації подаємо на основі останнього (з 29. вересня ц. р.) допису московського кореспондента „Нає Фрає Прессе“ Бассекеса (Н. Ф. Пр. з 4. ц. м.). Ці погляди надзвичайно вартісні, бо походять з безумовно безстороннього і поважного джерела. — Прим. Ред.

Руїна московських церков і „буржуйська“ декорация.

Подорожній, що зближається до Москви, не побачить уже, як це давніше бувало, здалека золоті бані собору Спасителя. Усі бані знесені, а невдовзі щезне й цілий будинок. На тому самому місці здвигнуть коштом 22 мільйонів рублів „союзну палату“ для конгресу рад. Таким робом щезне останній собор в Росії, причому російська Православна Церква приймає цей факт мовчки до відома. Мало того, — сама Церква погодилася на руїну собору вже давно, тому, що не було грошей на втримання цієї великанської будівлі. Одночасно щезають і інші церкви у Москві, на бічних вулицях, а скрізь на їх місці будують „мешкальні касарні“. Все одно, мешкальна криза шаліє далі і з кожним днем стає ще більш гнітючою...

Руйнування церков у Москві стоїть там, зрештою, у зв'язку з перебудовою цілого зовнішнього вигляду того міста. Поширюють вулиці, творять нові майдани. На одному з них скасовано базарні будки й маленькі крамнички й ставлять там великий готель. Мільйони йдуть теж на малювання фасад старих домів.

Щезли порожні виставочні вікна. На приказ уряду наповнено їх крамом. На перший погляд могло б здаватися, що всього є подостатком, бо скрізь за вікном видно нібито харчеві припаси. Коли ж ближче приглянутися, видно здебільша консерви, погану галянтерію і солодощі. Товари виставлено за вікнами навіть т. зв. „замкнених розподільних місць“, хоча ці останні й не є приладними крамничками, а постають крам лише урядовим і робітникам означених підприємств. Усі ті вікна були до недавня замані вапном.

На театральній площі пишеться готель Метрополь, т. зв. „валютний готель“, призначений виключно для чужинців, де всі ціни — лише у чужих валютах. Відновлено там елегантний ресторан, — але він цілком пустий, бо ніхто не може платити чужою валютою. Не вважаючи на те що-децюа концерте тут вели-

ка оркестра, якої всі члени — у жовтих смокінгах і червоних штанах! „Циганський хор“, який до недавня був виклятий, як буржуазно-контрреволюційний пережиток, зодягнений тепер у новеньку московську народню мошу. В елегантних вечірніх сукнях шведуються молоді каварийні дівчата — на державний кошт зодягнені й замовлені, так само, як музиканти й „циганський“ хор. Але грають і співають перед порожньою салею...

Все це робиться на те, щоб дати москві зовнішню „буржуйську“ декорацию. З тих самих мотивів відчинено скрізь на великих вулицях Москви ресторани й каварні...

Проблема валюти і пересунення клас.

Змінений зовнішній вигляд Москви є ознакою нового періоду державного капіталізму СРСР. Диктатором є знову рубель і з консументом уже рахуються трохи більше. Інша річ, що проблеми валюти ще не розв'язано, хоча де-що усталізовано інфляційні ціни і втримано тимчасово червонець на тому низькому рівні, до якого впав кілька місяців тому. Ідуть тепер заходи, щоб знизити ціни відповідно до низького цінника російських заробітних платень. Але це знову небезпечний експеримент, бо тоді люди кинулись би на товари, яких не стало би...

Всеж, є тепер у Росії трохи „декше“, у тому розумінню, що вже трошки обережніше доводяться там з одиницею. Примусив до цього страшний брак людей, який став найважчим тягарем совітського народнього господарства.

У своїй політиці радянська влада може за реєструвати одну — з свого погляду — велику побіду: приватне підприємство, як таке, вже у Світах не існує, — міщанство й велике хліборобство щезло. Можливо, развала оголосить світові, що вона досягла ідеалу: безкласової держави. На ділі воно цілком інакше. Класи існують, лише інакше наверхтовані. Ріжниця інтересів між сільським господарством та промисловістю існує тепер ще більша, ніж колись. Славні „пожиці“ Троцького знову погрожують особливо від часу, коли колективізовані селяни залежать від рентовності колективного господарства. Також загострюються противенства поміж кваліфікованими і некваліфікованими робітниками. Рад. Союз не йде до безкласової держави, а радше вертає до стану, в якому була Росія на 200 літ перед революцією. СРСР стає краєм білопопачинної диктатури. Пил оку

Forman ПРОТИ КАТАРУ.
Піднявши
підйому тідне!
Довіртеся в аптеку
і ви, батько.

Forman ПРОТИ КАТАРУ.
Підняти
підйому тідне!
Домогатися в аттиса
і хот, багата,

ші сходили по львівських читальнях. З успіхом започатковано вже внутрішню поштову і читальні на *Замарстиніві*, *Лескободі* і на *Жовтиському*. Нерабаром появляться уже в пресі перші списки тих громадян, що прийшли в допомогу „Пресіві“. Поодинокі залзи а краю в справі внутрішньої поштовки дають заповуку, що а край розуміє ваги Пресіві.

На днях будувати проголошені в пресі єпископа до одинокі на цілій нинішній території господарсько-садибничий школи Т-ва „Просвіта“ в Милославині. На цю тему появилася саме стаття в „Дні“ з 6. жовтня.

В дні поховань покійного Голови Т-ва вломники вломилися до огнетривалої яси, в ній були акти і підручна каса фінансів Львів-Місто. Вломники забрали готівкою 36 зол., актів ніяких не знищили, ні нічого більше не забрали. Поліція вже примусила підозрюю в цьому вломі, Т-ва не понесло ніякої втрати.

Урядовці Т-ва "Преспіта" за згодою Президії Т-ва випрацювали подрібний план праці, який має на меті протягом кількох літ налаштувати яскраву організаційну сітку з обхотити її в різних організаціях, а слідом за тим упорядкувати її матеріально-позаємні Центри. Безпосередньо після закінчення у Львові підготовки до внутрішньої праці виділяють організаторів в краї, виступають своєю працею вже згідно з наміченим планом.

Під цю пору найважливішою справою є при-
ти негайно з помічю Т-ву тому, що вже в поча-
ном листопаді припадають більші платності.

В справі поморського коридору.

Німеський міністр Тревіранус заявив розмові з одним французьким журналістом, що як довго буде існувати данський коридор, коли не буде привабливими взаємини між обома сідими державами. Було би ділом шчасливим і для Польщі і для Німеччини, якби цю справу рішено шляхом арбітражу або гасящим тиском. Німеські землі мусять вернути до Німеччини. Можна буде перевести взаїмну виїзду населення. І диня осталося би в руках Польщі так само як і валізія, що звучать протань з краєм. Оставсяб для Польщі вузкий коридор під контролею Союзу Народів. Справа коридора рішиться не війною, але в праві дорозі.

Наслідки ризиковного експеременту

Ліси і вугільні заклади мають одно з передових місць серед природних багатств Радянщини, проте радянській державі грозить цього року нестача топлива. Передбачуючи цю кризу Радянська Центральна Рада наказала ряд опалювальних установ, щоб адекватно ситуацію бодей Москві. Бюро і кімнати можна опалювати тільки що третій день. Заливниця й промислові підприємства мають зредукувати свої опалювальні контингенти на 10 проц. Деякі фабрики й промислові заведення переключилися з вугля на інші дешеві опалювальні матеріали. Вкінці спілкування партійної контрольної комісії та радянсько-робітничої інспекції проголосила 3-місячню боротьбу за економію опалу, а окрема комісія буде стежити, чи опалювальні розпорядки виконуються. Слід не забувати, що ще недавно радянська влада управляла в Європі демпінг, вивозячи за межі свої дрова та вугіль.

Порозуміння між Еспанією та Ватиканом.

Між Ватиканом та єспанським урядом при
шло до порозуміння, що управлінське взаємо-
відношення обох сторін. Єспанський уряд зго-
дився пред'явити коротзас відповідний проєкт
закону про монастирі та гарантію їх дія-
льності. Оскільки парламент прийме цей проєкт, від-
будуться дальші переговори, що мають довест-
и до конкордату. Порозуміння між Ватиканом та
єспанською республікою було укладено на під-
ставі рішення в справі кардинала Сегури
єспанським кордоном кермує опозиційним рухо-
м проти теперішнього уряду. Іспан згодився на
домогання єспанського уряду й прийняв дик-
тандо кардинала Сегури.

сім картундів — 0—

Канцелярія Т-ва „Просвіта“ підготувала справу внутрішньої позички. І хоча цієї справи ще не порушено прилюдно, то всеж таки виїхавона вже поза мурі „Просвіти“ і знайшла прихильний відгомін серед громадянства. Самочинні зв'язуються комітети і вже починають впливати до канцелярії Т-ва заявля і гроші на внутрішню позичку. Частинно перевели вже між собою внутрішню позичку службовики Зем. Банку, Цетринського, Народної Торговлі і „Просвіти“. І інших установах підготовляється ця справу. Із загальної цієї позички (4 Х.) ми

СЕРЕД НОВИХ КНИЖОК.

Віталій Юрченко: 1) „ШЛЯХАМИ НА СОЛОВКИ“ (Із записок заслання). Стор. 232. Формат 8°; 2) „ПЕКЛО НА ЗЕМЛІ“ (В усевалоні ОГПУ та втеча з'вдтіль). Стор. 212. Формат 8°. — Обидві книжки появилися цього року у Львові накладом Вид. Кооперативи „Червона Калина“.

Скромно і незаметно вийшли цього року дві в торі навані книжки на наш книжковий ринок. Крім бібліографічних нотаток у нашій пресі не вийшли вони в н'я досі ширшого відгуку. А шкода, бо як своїм змістом так і формою вони вповні на це заслугоують. Короткі рецензійні замітки в деяких наших місячних журналах не були в силі спонукати читачів цих книжок так, як це з уваги на їх зміст належало. Але краще пізно ніж ніколи. І тому то й ми, керуючись цією переконуючою максимою, рішили присвятити їм бодай то пер декілька слів уваги.

Обидві книжки творять фактично одну цілість. У них змальовані переживання свідомого українського громадянського діяча під більшовицьким режимом за час від 1920 до 1930 року. Переживання поєднані в формі спогадів. Читачу їх — віриш, що писані вони кров'ю серця, шліфовані бже, амивані слезами. Вони хоч суто індивідуальні, то мають всі признаки типічності, бо аналогічно переживали з автором всі страхотні більшовицького режиму сотні старших і більше експонованих від нього українських громадян, десятки багатозаслужених ветеранів українського національного відродження, тисячі подібних і рівних йому та накінець десятки тисяч „менших“ від автора під культурним й інтелектуальним оглядом робітників, селян, урядників, червоноармійців і т. п. І саме завдяки цій своїй типічності спогади Юрченка мають передовсім велику загально-громадську вагу. Вони дають поважний матеріал для пізнання тих нових відносин, що встали не тільки витворитись, але й закріпитись під більшовицьким режимом.

Автор — молода, повна запалу й енергії людина, активний учасник національно-визвольної та революційної боротьби, повстанець, партизан, загартований у протибільшовицькій боротьбі, ломиться внутрішньо під непомірним натиском політичних і доконаних фактів. Признавши себе переможеним у збройній боротьбі з більшовизмом, рішав використовувати нові обставини й легальні можливості пролетарського режиму для праці на користь українського ренесансу. Він акліматизується, кидає в безвісті забуття все минуле і кидається у вир органічної праці, що випливає з національного патріотизму, а не з рахунку марксистського матеріалізму. Він ентузіаст у всьому. Він педагог і пропагатор, інструктор і українізатор. Хвилями так захоплюється своєю роботою, що вірить у новий режим, у його будучність, у його „місію“ для всього людства і навіть рішається на пороблення заходів для прийняття його до партії. Так захоплюється ентузіазмом праці на елітнику культурницької праці, але судорогами болю коряться його серце у хвили, коли стає око

в око з українським селом у хвилині реалізації т. зв. продналогу, тобто податку в натурі. Тоді бачить у повноті визиск українського села, відкриває у всій наготі експропріаційну політику планетарних експериментаторів і попадає в заневиру. Приходить хвиля на обрахунок совісті, щедає ентузіазм праці, на горизонт висувається й опановує його азов наці. патріотизм, що росте й розростається а почуття великої кривди, якої зазнав під новим режимом Батьківщина.

Приходить 1929 рік, а з ним і „замороження від успіхів“ у реалізації п'ятилітки, у колективізації сільського господарства і т. д., а далі у чистці державного апарату від контрреволюції, від націоналізму і села від „куркульні“. Не вважаючи на всі заслуги для революції та пролетаріату попадає і наш автор разом із тисячами інших у підозріння в „неблагонадійності“, а вслід за тим у бунт (тюрму) за українізацію і накінець на Соловки, точніше у північні підбігунові лісисті околиці в таборі для примусової праці. Ось шлях життєвої кар'єри молодого ентузіаста праці для потреб нового режиму. Але це шлях не тільки його одного, а сотень, тисячів таких же.

Всі переживання такого життєвого шляху змальовані незвичайно широким, а попри те майстерно. Нема там ні пересали, ні мученицької пози. Зате безліч фактів і вірних, просто фотографічних знімків як із тюремного, так із некоего таборного побуту серед підбігунових, диких пралісів, тих пралісів, у яких конають сотні тисяч пролетарів тільки тому, що або нічим не доказали своєї стовідсоткової відданості комуністам, або не були і не в в силі зрозуміти, що таке комунізм разом а „пролетарський диктатором“, або накінець не вміли пристосуватись до обставин так, щоби робити добрі інтереси і на новому пролетарському режимі замість загинути у пралісах півночі. Але таке там життя, така дійсність!

Попри немалі літературні прикмети, попри велику загально-громадську вагу, обидві книжки мають ще й неабияке політично-виховує значіння. Вони розвивають, розгортають мовою фактів усі ті легенди численних агентів більшовицького режиму, які аж захлистується від похвал на адресу російських комуністів за їхні подвиги не тільки у господарській та соціальній, але й у національній політиці. Нема, мовляв, на світі кращого способу на розв'язку всяких суспільних, господарських і національних болячок як більшовицький. Жалко тільки, що вони не мали досі змоги закушати споміж цих захвалюваних благодатей більшов. режиму бодай у сотій частині того, що пережив у муках і терпіннях автор обговорюваних книжок. Книжки широк поручаємо всім, що люблять і вміють читати. В. М.

Більшовики між собою.

В органі найвищої радянської економічної ради „Советское строительство“ появилася цікава стаття п. з. „Вторая пятилетка“, що викликає серед більшовиків велике вражіння. Стаття стверджує, що п'ятилітній господарський план завів у радянській господарці капіталістичні методи, а господарського положення в Радянщині зовсім не змінив. Уложити загальний господарський план, який закладає гідь передбачував би господарський розвиток такої великої держави, як Радянщина, не можливо. Соціалістична мудрість не може обійтись без фантазії й у цьому найбільша хибка господарського плану. Друга п'ятилітка, що над планом тепер працюють, може ще більше ніж теперішня задурманити голови й викликати опозиційні настрої. — Отвертий виступ проти більшовицьких господарських планів стягнув, розуміється, гнів на редакцію згаданого часопису. Цілу редакцію усунуено, назначаючи новий її склад.

Повідомлення.

Дня 1. жовтня ц. р. відчинили ми фабричний склад сукна і вовняних матеріалів. Великий вибір. Низькі ціни.

З поваженням
Талей Цвеклер і С-ка, Львів,
пл. Марійська 3. (Дім Шпрехера)
Телефон 38-43.

604 5 5

Австрійські клопоти.

Австрійська союзна рада прийняла закон про напругу бюджету та в справі допомоги безробітним. Тимчасом б'є міністр фінансів Юх вибирається до Парижа за грошми. Вісти, які прийшли з Парижа в справі кредитів для Франції, є корисні. Франція готова уділити Австрії кредитів. Не будуть це кредити на комерційних основах, але радше рятунок акція в користь Австрії, очевидно під важними політичними умовами. Теку міністра скарбу після уступившого проф. Редліха обійме мабуть провізорично канцлер Буреш.

Нова соціалістична партія в Німеччині.

В Берліні уконституувалася 4. ц. м. нова німецька соціал-демократична робітничка партія. До президії партії вибрані посли д-р Зайдевіц, д-р Розенфельд і Штребель, виключені, як відомо, з дотеперішньої соціал-демократичної партії, до партійної управи належить між іншими д-р Екштайн і Портуне. На установчі збори прийшла телеграма від відомого соціал-демо. посла Ледебур, що зголосив своє приєднання до нової партії. Рішено видати маніфест з поясненнями партійної програми та зазначенням, що нова партія ставиться крайнє негативно до капіталістичної класової держави та що передумовною повалення капіталістичного панування є об'єднання всіх пролетарських сил до спільної акції. З днем 1. листопада стане виходити орган нової партії п. з. „Sozialistische Arbeiterzeitung“.

Пляни президента Гувера.

Амбасадор Зєдинених Держав у Берліні відвідав 5. ц. м. міністра Курціуса й державного секретаря Біллова, яких поінформував про пляни американського уряду у зв'язку з господарською кризою, зокрема про намір скликати міждержавну конференцію для валютних справ. Одночасно офіційне бюро Вольфа подало відомому вістку, що ватингтонські кола обмірковували також справу поморського коридору, тільки не знати, в якому дусі. Ця вістка викликала занепокоєння з одної сторони серед німецьких націоналістичних кол, з другої серед поляків, так, що аж польський міністр Залеський мусів подати до прилюдного відома, що польська опінія не має ніякої причини страхатись.

„Vossische Ztg.“ повідомляє із Женєви, що пляни Гувера, які між іншим будуть також предметом розмов із французьким прем'єром Лівалем, торкаються справи роззброєння. На думку добре поінформованих женєвських кол Гувер не задумує виступати з якимсь новим проектом, тільки наставатиме на виконання пакту Кельога. За підтримку французьких гарантійних домагань французький уряд схильний до уступок в репараційній справі. До у правління цієї справи у зв'язку з проблемою воєнних довгів має президент Гувер скликати на весну велику фінансову конференцію і то одночасно з конференцією в справі роззброєння.

Кріза й запаси золота в державних банках.

Мандрівка американського золота до Європи.

Загострення світової кризи після захитання англійського фунта збільшило загальну нервозу й недовіря до паперових грошей. Збільшення цєни на золото та виміна на нього доларів зменшила значно запаси золота державного Банку Зєдинених Держав.

Не лише у приватних людей захиталося довіря до долара, ще більше вплинули на зменшення американських запасів золота поодинокі держави, які досі крім золота опирали свої валюти на частинному покритті в американських доларах. Несподіване захитання вартості англійського фунта штерлінгів привело уряди держав до постанови вимінити долари на золото, заки ще курс долара ненарушений. Протягом трьох тижнів Головний Банк Зєдинених Держав виплатив 1.500.000.000 нім. марок у золоті. Львнина частинна тієї суми попзла у каси державних банків Франції, Швайцарії й Голяндії. На початку ве-

ресня ц. р. до Французького Банку вплинуло золото на суму 783 мільйони франків, Голяндського на 46 міль. гульденів і Швайцарського на 175 міль. франк. Загальні запаси золота тих держав на початку вересня ц. р. були: у Франції 58.563 міль. фр., у Швайцарії 1.189 міль. фр., у Голяндії 657 міль. гульденів. Протягом одного місяця ці числа помітно зросли, а запаси золота в перших двох жовтня ц. р. був такий: у Франції 59.376 міль. фр., у Швайцарії 1.364 міль. фр. і в Голяндії 703 міль. гульденів.

Під цю пору положення Французького Банку ще більше покращало — коштом нових впливів золота з Америки. Коли американські державні мужі не спинять дальшої мандрівки золота з Америки до Європи, то Зєдинені Держави втратять назву „банкря світу“ й ми бачитимемо ще одно заломання „твердої“ валюти, після англ. фунта — заломання курсу долара.

Радянські побоювання.

Радянська преса повідомляє, що російська еміграція в Манджурії за посередництва білогвардейського генерала Семіонова навізала зносини з японською владою. Більшовики передбачують, що військові відділи еміграції будуть вжиті Японією до переведення перево-

роту в Монголі та до спровокування Радянщини. Семіонов старається навіть, щоби Японія зачислила відділи російських добровольців до своєї армії. З огляду на всі ті „контрреволюційні“ затії більшовики грозять строгими консеквенціями.

ширеної між дітьми пошести літнього парадіж

Пошесть параліжу між дітворою Нью-Йорку.

Школи в Нью-Йорку відчинили з тритижневим сїзненням. Шкільна влада хотіла переждати з отвопєнням шкіл до закінчення дуже по-

лиції авторів українських. З італійських авторів почули ми уривки з опер „Адріана Лекуверр“ Чідеа, „Кавалерія рустікана“ й „Іріс“ Масканія, „Ля форца дель Дестіно“ Верді й „Ля Валлі“ Каталіні, а як надалок арію з опери Верді „Трубадур“. З чеських: арію з опери „Русалка“ Двожака й уривок з опери Сметани „Губічка“. З українських пісень співала п-і Синенська-Іванницька Барвінського: „У мене був коханий, рідний край“ та „Ой люди, люди моя дитино“, Людкевич „Піду від вас“, Н. Нижанковського „Життя“, а як надалок Барвінського „Ой ходять сон“ і Людкевичу „Тайну“.

Хто чув нашу співачку на її попередньому концерті, стверджував безперечний поступ в розвитку її небуденного голосового матеріалу й у техніці співання. На вчорашньому вечорі п-і Іванницька виявилася співачкою справді непересягнутою: голос її шовково-м'який, з явним ліричним забарвленням, з сильною горою, певними середніми і дуже гарними низькими тонами. Співачка орудує ним легко, засвоїла собі добру техніку відиху і вже доволі зміло видобуває зі свого голосу всю красу наверх. Коли можна що співачці закинути, то те, що переходить до вищих тонів виходять у неї подекуди якось матово, приглушено, але зрештою слухати її — це справді насолода. Особливо гарно виходять у неї п'яніссіма, а в ліричних партіях голос її просто блищить гарною красою і вишколом у всіх позиціях.

На вчорашньому концерті найбільший успіх мала п-і Іванницька в обох аріях з чеських опер та в українських композиціях, зокрема в Барвінського „Ой люди, люди, моя дитино“ (до слів Шевченка) та в народній колісанці „Ой ходять сон“. Публика не щадила наших співачок гарячих оплесків і свого призначення та викликувала її по кожній точці на естраду, а крім того вимусила й кілька наддатків, про які ми вже згадали.

До безперечного успіху вечора причинився і д-р П. Нижанковський своїм вдумчивим, високо-мистецьким акомпаніментом. *Ів. Німчук.*

З к на.

КІНО „ПАЛІАС“: „ДАВИД ГОЛЬДЕР“.

Є це фільм на основі французької повісті, написаної молодого князю, жидівською Іриною Неміровською, два роки тому. Дебют молодого авторки в французькій літературі мав незвичайний успіх; деякі поважні критики не вагались пригадувати з нагоди „Давида Гольдера“ повісті Бальзака.

Фільм може дати поняття про силу цієї повісті. Її сюжет узятий якби з живої хроніки; трагедія мільонера, що ціною свого здоров'я мусить працювати для рідні, яка його не любить і для якої він не має ніяких почувань зворушує та хвилює. Глядач зазирне із задоволенням великий мистецький такт режисера фільму, що не продовжує найцікавіших моментів понад одну-дві хвилини і перериває їх у менті найбільше напруженої уваги. Гаррі Бор, досі невідомий кіновій публіці, — один із найбільших сучасних французьких трагіків. Одна із кращих фільмів європейського ринку. *м. р.*

СПОРТ.

Ситківкові змагання.

У програму запланованих на день 10. і 11. ц. м. ситківкових змагань за мистецтво українського студента і мандрівну нагороду Т-ва „Медицина Громада“ входить гра поодиноків і гра подвійна панів. Зголошуватись у тов. Бачинського Ярослава, Супінського 19. Вписове до змагань: 3 зол. від гри поодиноків і 1 зол. від гри подвійної панів.

Надвірна 4. X. 1931. УСТ. „Бескид—ЖКС. „Гакког“ 1:0 (0:0).

Останні змагання за мистецтво Ц-кляси Бескид заслужено виграв, маючи замітну перевагу над противником; циферний асід повинен бути вищий. М. Ів. Бескид не використав карного. Одиний гол упав з головки Насадюка по центрі Волюватого. Суддя п. Кравчук. Видців около 200 осіб.

Будапешт. Мадярщина—Австрія 2:2 (1:0). Змагання за чашу середньої Європи.

Явний професіоналізм у Польщі.

Зачувати, що в Польщі заведуть з найближчим роком, слідом за Англією, Австрією, Чехословаччиною, Мадярщиною і т. д., явний професіоналізм цілком офіційно. Провідні круги в П. З. П. Н. саме тепер дискутують над цією справою

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

5. ц. м. помер Василь Крілик, емер. ур. Скарбової Палати у Львові. Покійний був сідомим українським громадянином і працював на просвітанському полі спершу в Яворові, опісля на Знесінні. Його заходом ставу на Знесінні „Народний Дім“. Знесіння втратило в його особі почесного члена читальні „Просвіти“. Покійник лишив 2-ох синів: лікаря й журналіста. Похорони відбудуться 7. ц. м. в 3 год. після полудня з лікарської лікарни на Знесінський цвинтар. В. Й. П.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 6. X. 1931 за масло експортне і десерове пріма — 1 зол., за 2-тру молока 19—20 сот., літру сметани 1-10 зол., копу яєць 5-50 яод.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Середа, 7. жовтня, година 7:30 веч. „Бура в скляниці води“, комедія Ястшем-бей-Задєвського.

Четвер, 8. жовтня, година 7:30 веч. „Бура в скляниці води“.

Театр Ріжнородностей:

Середа, 7. жовтня, година 7:30 веч. „І що з таким робити?“

Четвер, 8. жовтня, година 7:30 веч. „Моральність пані Дульської“.

Кіно.

АПОЛЬО: „Десятьох із Паянкі“.

ЛЕВ: „Десятьох із Паянкі“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільм „Великий поручник“ (Moris Шеналай).

МІРАЖ: Звукова фільм: „Синий металік“ (Марлена Дітріх, Еміль Янінгс).

ОАЗА: Звукова фільм „Король прощання“.

ПАЛІАС: Звукова фільм „Давид Гольдер“ і тижневий Фікса.

ПАН: „Звукова фільм: „Монте Карло“.

ПІСАНЖ: „За гріхи брата“ та звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: „Кохання та сльози Шопена“.

СОНЦЕ: „Граф Монте Хрісто“ (2 серії).

СТИЛЕВ: „Студент із Праги“ та звукова комедія.

УПАХ: „Пат і Патахон у тарапатах“, Жінка, яка бажала гриху“ (Нора Ней).

ХІМЕРА: „Неаполь співає місто“, (А. Кенура, Б. Гельм).

Програма радіо.

Четвер, 8. жовтня 1931.

Липськ. (259,3) 19:30 „Крайні й люди“, концерт оркестри Моравська Острава. (263,4) 19:30 Кабарет. Лондон. (356,3) 19:35 Концерт. Гамбург. (372,2) 18:30 „Знов в Камеруні“. Букарешт. (394,2) 20:00 Виступ співачки Гредмоу. Сотенс (403,8) 20:00 „Щепелін чи ДЮ Х...?“ 21:30 Концерт хору Берлін (419) 18:30 Приступний концерт. Харків (426) 15:00 Концерт. 20:00 Концерт. Рим (441,2) 21:00 Збірний концерт, опис танцювальної музики. Гельсінгфорс (453,2) 19:25 Спіл Грети Барот. Лянгенберг (472,4) 17:00 Приступний концерт. 20:00 Новітня танцювальної музики. Прага (486,2) 19:40 Військова музика. Міліано (508,5) 19:15 Музична ієсина. Відень (516,4) 17:25 Танцювальної музики. 19:00 „Хмароносці й підземні будови в Америці“. 20:00 Вессані вечір. Рига (524,5) 21:30 Приступна музика. Будапешт (550,5) 18:15 Циганська музика. Любляна (575,8) 20:00 Передача з опери. Ленінград (1000) 18:30 Літературно-музичний вечір. Осло (1071,4)

20:30 Концерт хору. Москва (1481) 18:15, 19:00, 19:30 Концерт. Кенігсвустергаузен (1634,9) 18:00 „На кордоні життя“. Париж (1724,1) 22:30 Концерт.

П'ятниця 9. жовтня 1931.

Липськ (259,3) 19:00, 20:00 Концерти. Моравська Острава (263,4) 20:25 Приступний концерт. Брно (341,7) 18:25 „Торговля в Англії“. Лондон (356,3) 15:00 Концерт із кіно „Регалі“. Гамбург (372,2) 17:25 „Куль і вид“. 20:00 Гра на флетях. Букарешт (394,2) 20:00 Музика звукових фільм. Сотенс (403,8) Літературна гутірка. Берлін (419) 18:10 Бальтер відчитує твори. 20:30 „Розбишани“ трагедія Шіллера. Харків (426) 15:00 Концерт. 20:00 Концерт. Рим (441,2) 14:30 Збірний концерт. Гельсінгфорс (453,2) 18:15 Спіл. 19:00 Збірний концерт. Лянгенберг (472,4) 20:00 Хор. Прага (486,2) 21:00 Збірний концерт. Міліано (508,5) Музична ієсина. Брукселя (508,5) Вальонські пісні. Відень (516,4) 19:30 „Ріжні змагання“ розмова з леуном. Рига 19:03 Концерт. Будапешт (550,5) 17:30 Циганська музика. Любляна (575,8) 18:00 Сальонний концерт. Ленінград (1000) 16:30 Концерт. Осло (1071,4) 22:05 Збірний концерт. Калюндберг (1153,8) Мандоліністи. Москва (1481) 12:00, 15:00, 18:15, 19:30 Концерти. Кенігсвустергаузен (1634,9) 18:30 „Доля людей у Шекспіра“. Париж (1724,1) 21:00 Концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 8. жовтня 1931.

Львів (380,7) 11:58 Передача часу в Варш. 12:10 Про погоду дня. 12:15 „Про що треба знати“. 12:35 Критика концерту. 12:50 Передача в Варшаві: збірний концерт. 14:45, 15:40, 16:15, 16:40, 17:35, 19:15, 19:40, 22:10 Грамофонові плати. 15:05 Господарський комунікат. 15:25 Про нові книжки. 15:50 Передача в Варшаві програми для дітей. 16:20 Наука французької мови. 17:10 „Вузол двох рій і трьох кордонів“. 17:45 „Тайна людського молодості“. 18:00 Збірний концерт. 18:30 Всячина. 19:25 Літературна гутірка. 19:45 Пресовий радіовий денник. 20:00 „Духовність віриного світу“ Фейлетон Шпаківського. 20:15 Збірний концерт із Варшави. 21:25 „Масті“. 22:40 Оповідан. 23:00 Танцювальної музики.

П'ятниця 9. жовтня 1931.

Львів (380,7) 11:58 Час із Варшави та програма. 12:10 Про погоду дня. 12:15, 15:00, 15:45, 16:15, 17:00, 19:25 Грамофонові плати. 14:45 Для дітвори. 15:05 Господарська оповістка. 15:15 Передача в Варшаві: 3 життя польських співацьких гуртів. 15:45 „Книжка та знання“. 16:00 Англійська мова. 16:20 „Чому хлопці б'ються“. 16:40 Кутюк для недужих. 17:10 „Про вітанини“. 18:50 Всячина. 19:15 Технічне дискування. 19:45 Радіовий денник. 20:00 Передача в Варшаві: Музична гутірка. 20:15 Передача в Варшаві: Збірний концерт, опис танцювальної музики до 24:00.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український театр під адм. пров.

1. Волощука.

ДУБЕЦЬКО

7. X. — Хмара.

8. X. — Ой де ходи Грицю

9. X. — Циганка Ала.

ЯРОСЛАВ: в поворотом ще 2 вистави.

10. X. — Циганка Ала.

11. X. — Наталка Полтавка.

ПЕРЕМІЩІЛЬ:

12. X. — Хмара.

13. X. — Для шастя (премера).

Перед вїздом на захід театр допов-

нить хор і прийме 1 тенора, 1 сопрана

і 1 танцера нар. танців. — Офerti про-

шу слати на руки І. Волощука. Адреса

в часописях.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найкращих фаб-

рик, прецизійні, продає за готівку

і на рати від десятих літ з найліпшої

сторони знана фірма Іван Зельтен-

райх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 130

ФАБРИКА ЕЛЕКТРИЧНИХ ЛЯМП

і металевих виробів „GALWANJA“,

Жуанського 11 а. — Тел. 20-54. — Ціни

фабричні. 30 37-?

ДО ВІНАЙМУ кімната при вул. Ви-

слянського 34. партер. ліворуч. —

Оглядати між 3—5. 598 3-3

КАНДИДАТ АДВ. з 3-літ. практикою

шукає місця в адвоката зараз. —

Зголошення до Адм. „Діла“, під „Кан-

дидат“. 624 2-3

НОТИ вживає й нові поручає сядат

лот Брандлера, Баторія 26. Купно.

— Продаж. — Виміна. 628 2-3

ПРАВНИК прийме зараз лекцію з усіх

клас гімназ на провінція за удер-

ження і малу винагороду. — Зголоше-

ня до Адм. „Діла“ під „Солідний“. 630 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Меблі рижного роду, можна най-

корисніше купити у ви-

домій фірмі „Doroteum“, Льва Саліги 34.

Тел. 15-01. Догідні умови 2361 67-?

II. РІК ВИДАННЯ.

КІНО ч. 19 вже в розпродажі

Ціна 55 сот.

Ріжноромантичний зміст, багато ілюстрацій

двобарвна обгортка.

Замовляти: „КІНО“ Львів, вул. Бля-

харська 8. 3-1

Присилайте передплату!

Вугілля-Кокс-Дерево

Едмунд Сайфрід Львів,

Пекарська 32

Тел. 20-50.

Гуртом. 537 4-4 Детально

Подяка.

Почуваємося до милого обов'язку по-

дякувати тією дорогою ВП П. д-ром

О. Колодницькому з Томчака за надан-

ня чинно добайливе підданства недужо-

нашою матірню Оленою Кисілевською

в Гринівцях, яка завдяки цій нестомній

лікарській опіці та умиланню заходам пі-

час важкої, затяжної недуги прийшла

до одорованя.

Родина Кисілевських

Гринівці, вересень 1931

ЛІЖКА металеві

ВІЗКИ дітоті

поручає дешеву

фабричний сядат

М. Волковискі

Львів, Коперника 5. Тел. 95-97.

Великий вибір догідні

умовини

Оголошуйтеся в найстарішій

укр. щоденнику „ДІЛО“